

«ΑΦΟΡΩΝΤΕΣ» ΣΤΟ ΠΡΟΤΥΠΟ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ

«...δί' υπομονής τρέχομεν τον προκείμενον ημίν αγώνα
άφορώντες εις τον της πίστεως άρχηγόν και τελειωτήν Ιησούν»

Η ύπαρξη των αγίων είναι μια ζωντανή απόδειξη ότι το Ευαγγέλιο μπορεί να εφαρμοσθεί. Ήταν άνθρωποι σαν κι εμάς, «ομοιοπαθείς ημίν». Ορισμένοι μάλιστα, σε κάποια φάση της ζωής τους ήταν μεγάλοι αμαρτωλοί. Δεν αναπαύθηκαν όμως στην αμαρτία, δεν τη δικαιολόγησαν. Κι όταν ο Θεός με τους δικούς Του ανεξιχνίαστους τρόπους τους επισκέφθηκε, δεν αμέλησαν να ευπρεπίσουν τον τόπο της κατοικίας Του μέσα τους. Αγάπησαν τις εντολές Του, κι ας ήταν αντίθετες με τις συνήθειες της ψυχής τους. Στην αρχή με πολύ κόπο, στη συνέχεια με μεγάλη χαρά, ρύθμισαν τη συμπεριφορά τους προς

τους ανθρώπους και την άλογη κτίση με τη διδασκαλία του Χριστού. Δεν έμειναν όμως μόνο στη συμπεριφορά. Από αυτήν πέρασαν στις εσωτερικές προϋποθέσεις της. Ομαλοποίησαν λοιπόν τη ροή των λογισμών τους. Ξεχώρισαν στο νου τους τα νοήματα των πραγμάτων από τα πάθη, πού συννέφιαζαν τον εσωτερικό ουρανό της καρδιάς τους. Απόκτησαν έτσι απλό οφθαλμό και καθαρή καρδιά, στην οποία αποκαλύφθηκε ο Θεός και χάρισε σ αυτούς την εμπειρική γνώση Του. Γι' αυτό οι άγιοι της Εκκλησίας μας είναι «πηγές θεολογίας» είτε μπορούν να τη διατυπώσουν με λόγο είτε όχι. Σήμερα, εορτή των Αγίων Πάντων, με βάση το αποστολικό ανάγνωσμα πού διαβάστηκε στους ιερούς ναούς, μπορούμε να δούμε κάποιες χαρακτηριστικές φάσεις της «ρύθμισης» της ζωής των αγίων προς το πρότυπο του Χριστού, ώστε να υπομνηματισθούμε και μεις στη «ρύθμιση» της ζωής μας προς το πρότυπο των αγίων.

Το νέφος των μαρτύρων

Μια αρχική φάση είναι η έμπνευση από τα παραδείγματα της ιστορίας, η οποία ανοίγει το δρόμο. Ο απ. Παύλος φέρνει στους παραλήπτες της επιστολής του ως παράδειγμα τους δικαίους της Π. Διαθήκης, οι όποιοι απέδειξαν την ακλόνητη πίστη τους στο Θεό με την υπομονή πού επέδειξαν στις μεγάλες ταλαιπωρίες της ζωής τους και την ελπίδα με την οποία αντιμετώπισαν τα βασανιστήρια στα οποία τους υπέβαλαν ασεβείς άρχοντες. Είναι χαρακτηριστικό ότι ο απ. Παύλος συνδέει την ύπαρξη αυτού του «νέφους των μαρτύρων» της πίστεως με τη δυνατότητα που έχουμε οι πιστοί να υπομείνουμε τον κόπο της πνευματικής μας πορείας. Το «τοιγαρούν και ημείς...» (επομένως και μεις) που γράφει, δηλώνει ότι και μείς μπορούμε να πετύχουμε αυτά πού πέτυχαν οι άγιοι. Σήμερα, εκτός από τους δικαίους της Π. Διαθήκης, έχουμε νέφη αγίων που προέρχονται από διάφορες κοινωνικές τάξεις, από ποικίλες εθνικές παραδόσεις, από όλα σχεδόν τα επαγγέλματα και όλα τα μορφωτικά επίπεδα. Η ύπαρξη τους στηρίζει το νου μας και κινητοποιεί την καρδιά μας. Πρέπει να επισημάνουμε ότι ο πνευματικός αγώνας δεν μπορεί να στηριχθεί σε συναισθηματικές εξάρσεις. Χρειάζεται αφ' ενός μεν πεπεισμένο λογικό με απτά

παραδείγματα, αφ' ετέρου δε διεγερμένη καρδιά από τη χάρη που αποπνέει η μελέτη της ζωής των αγίων. Η χάρη του Θεού, που ζει μέσα στους αγίους, διαβιβάζεται στους αναγνώστες των συναξαριών τους και ανάβει στις ψυχές τους μια ήρεμη φλόγα, η οποία ξυπνά τη συνείδηση μ' ένα συγκερασμό φόβου και αγάπης, που δημιουργεί μια ισχυρή και νηφάλια επιθυμία εξόδου από τον κλοιό των παθών που περισφίγγει την ψυχή τους.

Ελευθερία και προσανατολισμός

Ο «προκείμενος αγώνας» κάθε πιστού ποικίλει σε μορφές, γιατί εξαρτάται από τα προβλήματα που ο καθένας αντιμετωπίζει. Οι Χριστιανοί της Ιερουσαλήμ ήταν

αναγκαιο να μη σκέφτονται διαρκώς την απώλεια των υπαρχόντων τους. Αν τους καταβρόχθιζε αυτή η λύπη δε θα μπορούσαν να αναπνεύσουν πνευματικά, δε θα μπορούσε ο νους τους να προχωρήσει ψηλότερα. Γι' αυτό θα έπρεπε πρωτίστως να απορρίψουν από πάνω τους κάθε βάρος βιοτικής μέριμνας, μαζί με την «ευπερίστατον αμαρτίαν», την αμαρτία που εισχωρεί εύκολα σε όλες τις κρίσιμες περιστάσεις της ζωής μας.

Η βάση λοιπόν του πνευματικού αγώνα είναι η απεμπλοκή από τις υπερβολικές μέριμνες του κόσμου, οι οποίες πέφτουν επάνω στην ψυχή σαν βάρος που τη συνθλίβει. Δεν μπορεί να συμβιβασθεί η πνευματική πορεία με την αγχώδη υποταγή σε μέριμνες που δεν είναι υποχρεωτικές για τη ζωή μας. Το κυνήγι του υπερβολικού πλούτου, η μέριμνα για περιττές πολυτέλειες και ανέσεις, η επιδίωξη άχρηστης δόξας, είναι βάρος που ακινητοποιεί την ψυχή και της δημιουργεί ατροφία πνευματική. Η απεμπλοκή από τις υπερβολικές μέριμνες του κόσμου, συντονισμένη με την απομάκρυνση από την αμαρτία, ανοίγει το δρόμο για τη σωτήρια κίνηση προς το πρότυπο του Χριστού. Αυτός ο δρόμος θέλει υπομονή και διαρκή επιστροφή της μνήμης στο πρόσωπο του Χριστού, που είναι «αρχηγός και τελειωτής» της πίστεως μας. Είναι δηλαδή Αυτός που θεμελιώνει μέσα μας την πίστη και την οδηγεί με την υπομονή μας στην τελείωση της.

π. Θ.Α.Β.

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Έβρ. ια' 33 ιβ' 2)

« Αφορώντες εις τον της πίστεως αρχηγόν... Ιησούν»

Αδελφοί, οί άγιοι πάντες οί διά πίστεως κατηγωνίσαντο βασιλείας, ειργάσαντο δικαιοσύνην, επέτυχον έπαγγελιών, έφραξαν στόματα λεόντων, έσβεσαν δύναμιν πυρός, έφυγον στόματα μαχαίρης, έδυναμώθησαν από ασθενείας, έγενήθησαν ισχυροί έν πολέμω, παρεμβολάς έκλιναν άλλοτριών· έλαβον γυναίκες έξ αναστάσεως τούς νεκρούς αυτών· άλλοι δε έτυπανίσθησαν, ου προσδεξάμενοι την απολύτρωσιν, ίνα κρείττονος αναστάσεως τύχωσιν· έτεροι δε εμπαιγμών και μαστίγων πείραν έλαβον, έτι δε δεσμών και φυλακής· έλιθάσθησαν, έπρίσθησαν, έν φόνω μαχαίρης απέθανον, περιήλθον έν μηλωταίς, έν αιγείοις δέρμασιν, ύστερούμενοι, θλιβόμενοι, κακουχούμενοι, ών ουκ ήν άξιος ό κόσμος, επί ερημίαις πλανώμενοι και όρεσιν και σπηλαίοις και ταίς όπαίς τής γής. Και ουτοι πάντες μαρτυρηθέντες διά τής πίστεως ουκ έκομίσαντο την έπαγγελίαν, του θεου περι ήμών κρείττον τι προβλεψαμένου, ίνα μη χωρίς ήμών τελειωθώσιν. Τοιγαρουν και ήμεις, τοσουτον έχοντες περικείμενον ήμίν νέφος μαρτύρων, όγκον αποθέμενοι πάντα και την ευπερίστατον άμαρτίαν, δι' ύπομονής τρέχωμεν τον προκείμενον ήμίν άγωνα, άφορώντες εις τον της πίστεως αρχηγόν και τελειωτήν Ιησούν.

Μετάφραση τής Αποστολικής περικοπής

Αδέλφια, οι Άγιοι Πάντες με την πίστη ανέτρεψαν βασιλεία, έκαναν έργα δικαιοσύνης, πέτυχαν την πραγματοποίηση υποσχέσεων του Θεού, έφραξαν στόματα λεόντων, έσβησαν τη δύναμη τής φωτιάς, διέφυγαν τη σφαγή, έγιναν από αδύνατοι δυνατοί, έγιναν ισχυροί σε καιρό πολέμου, έτρεψαν σε φυγή παρατάξεις των εχθρών. Γυναίκες έλαβαν τούς νεκρούς τους δι' αναστάσεως, άλλοι δε βασανίστηκαν και δεν δέχτηκαν να αφεθούν ελεύθεροι, για να επιτύχουν μία άλλη καλύτερη ανάσταση. Άλλοι δοκιμάστηκαν με εμπαιγμούς και μαστίγωση, ακόμη δε και με δεσμά και φυλακίσεις. Λιθοβολήθηκαν, πριονίστηκαν, υπέστησαν πολλές δοκιμασίες, θανατώθηκαν με μάχαιρα, περιπλανήθηκαν φορώντας δέρματα προβάτων και κατσικίσια δέρματα, έζησαν με στερήσεις, υπέφεραν θλίψεις και κακουχίες (άνθρωποι για τούς οποίους δεν ήταν άξιος ο κόσμος), πλανήθηκαν σε ερήμους και σε βουνά, σε σπήλαια και σε τρύπες τής γής. Όλοι αυτοί, αν και είχαν καλή μαρτυρία για την πίστη τους, δεν έλαβαν ό,τι είχε υποσχεθεί ο Θεός, διότι είχε ο Θεός προβλέψει κάτι καλύτερο

αναφορικός μ' εμάς, για να μη φθάσουν εκείνοι στην τελειότητα χωρίς εμάς.
Επομένως, αφού έχουμε γύρω μας ένα τόσο μεγάλο σύννεφο από μάρτυρες, ας
αποτινάξουμε κάθε βάρος και την αμαρτία, η οποία εύκολα μάς εμπλέκει, και ας
τρέχουμε με υπομονή το αγώνισμα του δρόμου που είναι εμπρός μας, **με τους
οφθαλμούς μας προσηλωμένους προς τον αρχηγό και τελειωτή τής πίστεώς μας,
τον Ιησού Χριστό.**